

τα, πλησιάσας πρὸς τὸν λοχαγὸν του, τοῦ ἐζήτησε τέσσαρα φράγκα· ὁ λοχαγὸς τοῦ τὰ ἔδωκε.

Τὸν εἶδα ἔπειτα προχωροῦντα πρὸς τὴν γυναῖκα, πρὸς ἣν εἶχον ἐπιστρέψει τὸ κλαπέν μανδήλιον, καὶ ἤκουσα αὐτὰς τὰς λεῖσεις :

— Κυρία, λάβετε τέσσαρα φράγκα, δὲν ἤξεύρω ἂν τὸ μανδήλι σας ἀξίζῃ περισσότερον, ἀλλ' ἂν ἀξίζῃ, τὸ πληρῶνω, νομίζω, ἀκριτὰ ἀκριβὰ διὰ νὰ μοῦ καμετε χάριν τοῦ περιπλέον.

Λαβὼν τότε τὸ μανδήλιον, τὸ ἡπάσθη, τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν λοχαγὸν καὶ τοῦ εἶπεν :

Ἀξιωματικὲ μου, μετὰ δύο ἔτη θὰ ἐπιστρέψῃτε εἰς τὰ ὄρη μας· ἂν ἀπὸ τὸ μέρες τῆς Ἀρεμβέργης, ζητήσατε τὴν Μαρίαν, δώσατέ της αὐτὸ τὸ μανδήλιον, μὴ τῆς εἰπῇτε ὅμως πῶς τὸ ἠγόρασα.

Ἐπειτα ἐγονάτισεν, ἐπροσευχήθη, καὶ μὲ στερεὸν βῆμα ὤδευεν πρὸς τὴν καταδίκην.

Ἀπεμακρύνθη τότε καὶ ἐμβῆκα εἰς τὸ δάσος, διὰ νὰ μὴ ἴδω τὸ τέλος τῆς λυπηρᾶς ταύτης τραγωδίας. Ἀλλὰ πάραυτα κρότοι τινὲς πυροβόλων μοῦ τὸ ἀνῆγγειλον.

Μετὰ μίαν ὥραν ἐπέστρεψα· τὸ σύνταγμα εἶχεν ἀπομακρυνθῇ, τὸ πᾶν ἠτύχαζε· ἀλλ' ἀκολουθῶν τὴν ἄκρην τοῦ δάσους διὰ νὰ ἐμβῶ εἰς τὸν δρόμον, παρτήρησα, ὀλίγα βήματα ἔμπροσθέν μου, σίγματα υἱ-ματος καὶ γῆν νεωστὶ ἐσκαμμένην. Ἐκοψα κλόνον ἐλάτης, κατεσκεύευσεν εἶδος σταυροῦ καὶ τὸν ἔθεσα ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ δυστυχοῦς Πίτερ, λησμονημένον ἤδη ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ τὴν Μαρίαν.

Γ. 1.

## Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΛΜΑΡ ΚΑΙ ΟΡΛΟΥ

Κατὰ Ὁσσιανόρ.

—ο—

Προσφιλεῖς εἶναι αἱ ἡμέραι τῆς νεότητος! τὸ γῆρας, εἰς τὴν ἐνθύμησίν των, σταματᾷ τὸ βλέμμα του διὰ μέσου τῆς ομίχλης τοῦ χρόνου, καὶ ἀναμνησκεται τὰς εἰς τὸ λυκαυγὲς τῆς ζωῆς ὑπὸ τοῦ πρωῒ-νου ἡλίου φωτιζομένας ὥρας· μετὰ χειρὸς δὲ τρεμύσεως ὑψώνει τὴν λόγχην του, καί, « Μὲ στιβαρώτερον, κράζει, βραχίονα ἔσκειον ἄλλοτε τὸ ὄπλον μου πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν πατέρων μου ». Τοιοῦτοι ἥρωες ἐξέλιπον πλέον! ἀλλ' ἡ φῆμη των ἀντηχεῖ ἐπὶ τῆς ἄρπας. Αἱ δὲ ψυχαὶ των, ἰπτάμεναι ἐπὶ τῶν πετερύγων τοῦ ἀνέμου, ἀκούουν, διὰ μέσου τῶν στεναγμῶν τῆς τρικυμίας, τὸν ὕμνον τῆς δόξης, καὶ εὐφραίνονται εἰς τὰ νεφελοῦδῃ βασιλείᾳ των. Τοιοῦτος ἥρως ἦν καὶ ὁ Καλμάρ· ὑπόλευκος πέτρα δαίχνυσι τὸ στενὸν οἶκημα τῆς τέφρας του. Θεωρεῖ τὴν γῆν καθήμενος ἐπὶ τῶν συμπικνουμένων νεφῶν, ἐνώνει τὴν σκιάν του εἰς τὸν θόρυβον τῆς καταιγίδος, καὶ πλανᾶται ἐπὶ τῆς αὔρας τοῦ ὄρους.

Τὸ Μόρβεν (1) ἦν ἡ πατρίς τοῦ ἀρχηγοῦ τούτου, τοῦ οποίου ἡ κεραυνώδης ὁρμὴ διεκρίνετο εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Φιγγάλ (2). Εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης τὰ βήματά του ἄφινον τὰ ἴχνη των ἐπὶ αἵματος, καὶ ἔντρομα τὰ τέκνα τοῦ Λοχλίνου (3) ἐφειγον ἔμπροσθεν τῆς παρωργισμένης λόγχης του. Καὶ ὅμως, γλυκὺ ἦν τὸ βλέμμα τοῦ Καλμάρ, χαίρεις οἱ κυματισμοὶ τῆς ὥς μετέωρον νυκτὸς ἀστραπτούσης ξανθῆς κόμης του. Διὰ καμμίαν παρθένον δὲν ἐστέναζεν ἡ καρδιά του· εἶχεν ἀφιερῶσει τοὺς διαλογισμούς του ὅλους εἰς τὴν φιλίαν, εἰς τὸν μελανότριχα Ὀρλα, τὸν ἐξολοθρευτὴν τῶν ἡρώων! Ἡ ἀνδρία των ἦν ἴση εἰς τὴν μάχην. Ὁ Ὀρλα εἶχεν ἀγρίαν ἀλαζωνίαν ἣτις διὰ τοῦ Καλμάρ μόνον κατεπρόνυετο· ἀμφοτέροι δὲ κατώκουν τὸ σπήλαιον τῆς Ὀϊθῶνης.

Ἀπὸ τὸ Λοχλίνον, ὁ βασιλεὺς Σβαράν ὤρμησεν ἐπὶ τῆς κυανῆς θαλάσσης, καὶ τὰ τέκνα τοῦ Ἡρίνου (4) ὑπετάχθησαν ὑπὸ τὸ κράτος του. Ὁ Φιγγάλ παροξύνει τοὺς ἀρχηγούς του εἰς μάχην, τὰ πλοῖά των καλύπτουν τὸν Ὠκεανόν, τὰ στρατεύματα των συμπικνοῦνται ἐπὶ τῶν χλοερῶν λόφων, καὶ ταῦτα, πρὸς βοήθειαν τοῦ Ἡρίνου.

Ἡ νύξ ὑψοῦται ἐπὶ τῶν νεφῶν, τὰ σκότῃ κατεσκέπασον τὰ στρατόπεδα, μόναι δ' αἱ καίόμεναι δρῦς λάμπουν εἰς τὴν κοιλάδα. Τὰ τέκνα τοῦ Λοχλίνου κοιμῶνται· αἱματηρὰ εἶνε τὰ ἐνύπνια των. Παλλουν κατ' ὄναρ τὰς λόγχας των, καὶ ὁ Φιγγάλ ὑποχωρεῖ ἔμπροσθέν των... Ἄλλως ἔχει τὸ στρατόπεδον τοῦ Μόρβεν. Ὁ Ὀρλα ἀγρυπνεῖ εἰς τὴν διαταχθεῖσαν αὐτῷ θέσιν, καὶ ὁ Καλμάρ μένει πλησίον του· ἀμφοτέροι δὲ κρατοῦν εἰς χεῖρας τὰς λόγχας των· Ὁ Φιγγάλ κράζει τοὺς ἀρχηγούς του, καὶ οὗτοι συνάθροίζονται περὶ τοῦ. Ὁ βασιλεὺς εἶνε εἰς τὸ μέσον, μὲ ὑπολεύκους τὰς τρίχας, ἀλλὰ μὲ φοβερόν ἀκόμη τὸν βραχίονα. Τὰ ἔτη δὲν ἠλλάττωσαν ποτὶς τὰς δυνάμεις του. « Τέκνα τοῦ Μόρβεν, λέγει ὁ ἥρως, αὐριον προσβάλλομεν τὸν ἐχθρόν· ἀλλὰ ποῦ εἶνε ὁ Κυθλλίνος, ἡ ἀσπίς τοῦ Ἡρίνου; Καθεύδει ἴσως εἰς τὰ παλάτια τῆς Τύρης, ἀγνοῶν νῆν ἀφιξίν μας. Τίς, διὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Λοχλίνου, θὰ πετάξῃ πρὸς τὸν ἥρωα, καὶ θὰ κράξῃ εἰς τὰ ὄπλα τὸν ἀνδρεῖον τοῦτον ἀρχηγόν; Ἡ δὲ διέρχεται διὰ τοῦ μέσου ἐχθρικῶν ξιφῶν, ἀλλὰ πολλοὺς ἥρωας ἔχω· ὅλοι εἶνε κεραυνοὶ τοῦ πολέμου. Ὁμιλήσατε, ἀρχηγοί! ποῖος πηγαίνει;

— Γιὰ τοῦ Τρεμμόρου! τὸ ἄθλον τοῦτο ἄς χαρισθῇ εἰς ἐμέ, εἶπεν ὁ μελανότριξ Ὀρλα, καὶ εἰς μόνον ἐμέ! Τί εἶνε ὁ θάνατος εἰς ἐμέ; Ἀγαπῶ τὸν ὕπνον τῶν ἀνδρείων, ἀλλ' ὁ κίνδυνος εἶνε μικρός. Μεταξὺ κοιμωμένων θὰ διέλθω... Πηγαίνω νὰ εὐ-

(1) Ὄρος ὑψηλὸν τῆς Ἀβερδηνχίρης.

(2) Ἀρχηγὸς ἀνώτερος τῆς φυλῆς τοῦ Μόρβεν.

(3) Φυλὴ ἀντίπαλος τῆς τοῦ Μόρβεν. Ἀρχηγὸς αὐτῆς ὁ Σβαράν.

(4) Ἦτοι οἱ ἱρλανδοὶ. Ἡρίνον, Ἑρριαντί, εἶναι τὸ ὄνομα τῆς ἱρλανδίας.

ρω τὸν ταχύπορον ἄρμα ἔχοντα Κυθυλλῖνον, καὶ ἂν πέσω, ψάλετε τὴν ᾠδὴν τῶν Βάρδων, καὶ θάψατέ με ἐπὶ τῆς ὄχθης τῶν κυμάτων τοῦ Λουβάρ.

— Καὶ θὰ πέσης μόνος; εἶπεν ὁ Ξανθότριξ Καλμάρ, καὶ θὰ ἀφήσῃς τὸν φίλον σου μακρὰν σου, ἀρχηγὲ τῆς Οἰθῶνης! Ὁ βραχίων μου δὲν εἶνε ἐντελὼς ἀδύνατος· δύναμαι λοιπὸν νὰ σὲ ἴδω θνήσκοντα, χωρὶς νὰ ὑψώσω τὴν λόγχην μου; Ὁχι. Ὁρλα! μαζὺ ἐθηρεύσαμεν ἄλλοτε τὴν δορκάδα, μαζὺ διετρέξαμεν τὴν ὁδὸν τῶν κινδύνων, μαζὺ ἐκατοικίσσαμεν τὸ σπήλαιον τῆς Οἰθῶνης· μαζὺ λοιπὸν ἂς κοιμηθῶμεν εἰς τὸν αὐτὸν στενὸν χώρον ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Λουβάρ.

— Καλμάρ, ἀπεκρίθη ὁ ἀρχηγὸς τῆς Οἰθῶνης, διατὶ τὴν χρυσόμαλλον κόμην σου νὰ μιάνῃ ἡ κόνις τοῦ Ἡρίνου. Ἀρῆσέ με νὰ πέσω μόνος. Ὁ πατὴρ μου κατοικεῖ τὰ αἰθέρια παλάτια του, καὶ ὁ ἀγαπῶν δὲν ἀποδέχεται τὸν υἱόν του· ἀλλ' ἡ γλαυκῶπις Μόρβαν ἐτοιμάζει τὸ δεῖπνον διὰ τὸν υἱόν της ἐπὶ τοῦ Μόρβεν. Ἀκροάζεται τὸ βῆμα τοῦ κυνηγοῦ ἐπὶ τῆς ἐρείκης, καὶ νομίζει ὅτι ἀναγνωρίζει τὸν Καλμάρ της. Δὲν θέλω, ὅχι, νὰ τῆς εἰπῶν: Ὁ Καλμάρ ἐπεσεν ὑπὸ τὸ ξίφος τοῦ Λοχλίνου, ἀπέθανε μετὰ τοῦ μελανόφρονος ἀρχηγοῦ, τοῦ σκυθρωποῦ Ὁρλα. Διατὶ δάκρυ νὰ θολώσῃ τὸ κυανοὺν ὄμμα τῆς Μόρας; Διατὶ νὰ καταρασθῇ τὸν Ὁρλα ὅστις ὠδήγησε τὸν Καλμάρ εἰς τὸν θάνατον; . . . Ζῆθι, λοιπὸν, Καλμάρ! Ζῆθι ἵνα ὑψώσῃς ἐπὶ τῆς τέφρας μου πέτραν τὴν ὁποίαν ἀργότερα θὰ καλύψῃ τὸ βροῦν! Ζῆθι ἵνα μὲ ἐκδικήσῃς μὲ τὸ αἷμα τοῦ Λοχλίνου! Ἐνωσον τὴν φωνήν σου ἐπὶ τοῦ τάφου μου μὲ τὰς ᾠδὰς τῶν Βάρδων. Ἡ φωνὴ τοῦ Καλμάρ γλυκυτάτην θὰ καταστήσῃ εἰς τὸν Ὁρλα τὴν ἐπιθανάτιον ταύτην ᾠδὴν, καὶ ἡ σκιά μου θὰ μειδιάσῃ εἰς τὰ ἐγκώμια.

— Ὁρλα, εἶπεν ὁ υἱὸς τῆς Μόρας, δύναμαι νὰ ἐνώσω τὴν φωνήν μου καὶ τὴν ἐπιθανάτιον ᾠδὴν τοῦ φίλου μου; δύναμαι νὰ παραδώσω τὴν φήμην του εἰς τοὺς ἀνέμους; στεναγμοὶ θὰ ᾤνε ἡ ὁμιλία τῆς καρδίας μου, διότι ἀδύνατος καὶ συντετριμμένη εἶνε ἡ ἐκφρασις τῆς λύπης. Ὁρλα! αἱ ψυχαί μας ἦνωμένοι θ' ἀκούσῃ τὴν ἐπιθανάτιον ᾠδὴν, ἡ αὐτὴ κάλπῃ ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἐκεῖ ἐπάνω θὰ κλείσῃ, καὶ οἱ Βάρδοι εἰς τὰς ᾠδὰς τῶν τὰ δνόματα τοῦ Ὁρλα καὶ Καλμάρ συγχρόνως θὰ ὑμνήσωσιν.

Ἐγκαταλείπουν τὸν κύκλον τῶν ἀρχηγῶν, καὶ τὰ βήματά των διευθύνονται πρὸς τὸ στρατόπεδον τοῦ Λοχλίνου. Αἱ ἐκλείπουνσαι φλόγες τῶν δρυῶν διαχύνουν ἀμυδρὰν λάμψιν ἐπὶ τοῦ σκότους. Ὁ ἀστὴρ τῆς Ἀρκτοῦ διευθύνει τὴν ὁδοπορίαν των πρὸς τὴν Γύρην. Ὁ Σβαρὰν καθέυδει ἐπὶ τοῦ μεμονωμένου λόφου του. Ἐκεῖ συμπυκνῶνται τὰ στρατεύματά του, τῶν ὁποίων τὰ βλέφαρα συσπᾶ ὁ ὕπνος ἐπὶ τῶν ὑπὸ τὰς κεφαλὰς των ἀσπίδων των. Τὰ ὅπλα των, συναρμολογούμενα εἰς δέσμας, λάμπουν μακρόθεν. Οἱ πυρσοὶ ἀποσβέννυνται, οἱ δαυλοὶ ἀποτεφροῦνται καπνίζοντες. Τὸ πᾶν σιγὴ, μόνῃ ἡ αὖρα στενάζει

ἐπὶ τῶν βράχων ἄνωθεν τοῦ στρατοπέδου. Μ' ἔλαφρον πόδα, οἱ ἥρωές μας εἰσδύουν διὰ μέσου τοῦ κοιμωμένου στρατεύματος, καὶ ἤδη εἶχον κάμει τὸ ἥμισυ τῆς πορείας των, ὅτε ὁ Μάθων, κοιμώμενος ἐπὶ τῆς ἀσπίδος του, προσβάλλει τὸ βλέμμα τοῦ Ὁρλα. Αἶφνης ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ πολεμιστοῦ ἀκοντίζει σπινθυροβόλους ἀστραπὰς εἰς τὸ μέσον τῆς νυκτός. Ἀλλ' ἡ λόγχη του μένει ἀπρακτος. « Διατὶ συσπᾶς μαινομένην τὴν ὀρρὺν σου, ἀρχηγὲ τῆς Οἰθῶνης; εἶπεν ὁ χρυσότριξ Καλμάρ· εἰμὲθα ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐχθρῶν, καὶ νὰ σταματήσωμεν καιρὸς δὲν εἶνε ».

— Εἶνε καιρὸς νὰ ἐκδικηθῶ, εἶπεν ὁ μελανόφρων ἀρχηγός· ὁ Μάθων Λοχλῖνος κοιμᾶται· βλέπεις τὴν λόγχην του; τὸ αἷμα τοῦ πατρός μου ἐπικρίσσε τὴν αἰχμὴν της· τὸ αἷμα τοῦ Μάθωνος θ' ἀχνίσῃ ἐπὶ τῆς ἐρείκης μου. . . Ἀλλῶ, υἱὲ τῆς Μόρας, θὰ τὸν φονεύσω κοιμώμενον; ὅχι, πρέπει νὰ αἰσθανθῇ τὴν πληγὴν του, καὶ δὲν θέλω ἡ φήμη μου νὰ ὑψωθῇ ἐπὶ αἵματος κοιμωμένου. . . Ἐγέρθητι, Μάθων! ἐγέρθητι! ὁ υἱὸς τοῦ Κοννάλου σὲ κραεῖ, ἡ ζωὴ σου τῷ ἀνήκει· ἐγέρθητι εἰς μάχην!

Ὁ Μάθων τινάζεται ἐκ τοῦ ὕπνου· ἀλλὰ μόνος ἐγείρεται; ὅχι· καὶ οἱ ἀρχηγοὶ του παμπληθεῖς ἐγείρονται μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν πεδιδάδα.

— Φύγε! Καλμάρ! φύγε! κράζει ὁ μελανότριξ Ὁρλα. Ὁ Μάθων εἰς ἐμὲ ἀνήκει, καὶ μὲ χαρὰν θ' ἀποθάνω· ἰδὲ, οἱ υἱοὶ τοῦ Λοχλίνου συναθροίζονται πέριξ! φύγε διὰ τῆς σκιᾶς τῆς νυκτός.

Εἶπε, καὶ πάραυτα ἐστράφη. Ἡ περικεφαλαία τοῦ Μάθωνος ἐσχίσθη, ἡ ἀσπίς του ἐπεσεν ἐκ τοῦ βραχιονός του, ἀνατριχιάζει βουτηγμένος εἰς τὸ αἷμά του, καὶ κυλίσται κατὰ γῆς παρὰ τὴν ἀρολογα δρυῖν. Ὁ Στρυμὼν τὸν βλέπει πεσόντα, ἡ ὀργὴ του ἀνάπτει καὶ τὸ ὅπλον του ἀστράπτει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ὁρλα· ἀλλὰ λόγχη διεπέρασε τὸν ὀφθαλμόν του, ὁ ἐγκέφαλός του ἐκρέει διὰ τῆς πληγῆς, καὶ ἀφρίζει ἐπὶ τῆς λόγχης τοῦ Καλμάρ.

Καθὼς κυλίσουν τὰ κύματα τοῦ ὠκεανοῦ ἐναντίον δύο ἰσχυρῶν νηῶν τῆς Ἀρκτοῦ, οὕτως οἱ υἱοὶ τοῦ Λοχλίνου ὁρμοῦν κατὰ τῶν δύο ἀρχηγῶν. Καθὼς δὲ, διασχίζονται τὸ ἀφρίζον κύμα, ἐπιπλέουν ὑπερηφάνως αἱ νῆες, οὕτως ὑψοῦνται οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Μόρβεν ἐπὶ τῶν διασκορπισμένων περικεφαλαίων τῶν υἱῶν τοῦ Λοχλίνου. Ἡ κλαγγὴ τῶν ὅπλων φθάνει εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ Φιγγάλ. Κυπαῖ οὗτος τὴν ἀσπίδα του· τὰ τέκνα του εἰσιμα εἶνε πέριξ του. Οἱ στρατιῶται καταπατοῦν τὴν ἐρείκην, ὁ Ῥῦνος ἀνασχιρᾷ ἀπὸ χαρὰν, ὁ Ὀσσιανὸς τρέχει εἰς τὰ ὅπλα· ὁ Ὁσκάρ πάλλει τὴν λόγχην του, τὰ αἶτια πτερὰ τοῦ Φιγγάλ κυματίζουν πρὸς τὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου. Τρομερὸς εἶνε ὁ θόρυβος τοῦ θανάτου! ἄπειροι εἶνε αἱ χῆραι τοῦ Λοχλίνου. Ἡ ἰσχὺς τοῦ Μόρβεν ὑπερίσχυεν.

Ἡ αὐγὴ φωτίζει τοὺς λόφους· οὐδεὶς ἐχθρὸς ζῶν φαίνεται· ἀλλ' οἱ κοιμώμενοι εἶνε παμπληθεῖς. Κεῖν-

ται οὗτοι ἀκίνητοι καὶ βαρεῖς· ἐν τῷ μέσῳ δὲ αὐτῶν δύο διακρίνονται ἥρωες, φοβεροὶ ὡς τοῦ θάνατου οἱ δαίμονες· ἀκίνητοι καὶ αὐτοὶ καὶ σιωπηλοὶ. Εἶναι ὁ Καλμάρ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Ὀρλα. Μία μόνη αὐλαξ αἵματος ῥέει. Ἀγρίον εἶναι τὸ βλέμμα τοῦ μελανόφρονος Ὀρλα. Ὁ ἥρωας οὗτος δὲν ἀναπνέει πλέον, ἀλλ' ἀκόμη εἶναι φλογερὸν τὸ ὄμμα του, καὶ νεκρὸν λάμπει ἀναμέσον τῶν ἀνοιχτῶν βλεφάρων του. Ἡ χεὶρ του εἶναι ἰσχυρῶς ἐσφιγμένη ἐντὸς τῆς τοῦ Καλμάρ· ἀλλ' ὁ Καλμάρ ζῇ ἤδη. Ζῇ ἂν καὶ μόλις ἀναπνέει. « Ἐγέρθητι, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἐγέρθητι, υἱὲ τῆς Μόρας· εἰς ἐμὲ ἀνέκει· νὰ περιποιηθῶ τὰς πληγὰς τῶν ἡρώων. Ὁ Καλμάρ θὰ τρέξῃ πάλιν ἐπὶ τῶν λόφων τοῦ Μόρβεν. »

— Ὁ Καλμάρ δὲν θὰ θηρεύσῃ πλέον μετὰ τοῦ Ὀρλα τὴν ἔλαφον τοῦ Μόρβεν, ἀπεκρίθη ὁ ἥρωας· τί εἶναι ἡ θήρα δι' ἐμὲ ἄνευ τοῦ φίλου μου; ποῶς θὰ διαμερισθῇ τὰ λάφυρα τῆς μάχης μετὰ τοῦ Καλμάρ; Ὁ Ὀρλα ἀναπαύεται διὰ παντός. Σκληρὰ ἦτον ἡ ψυχὴ σου, Ὀρλα, ἀλλὰ δι' ἐμὲ ἦν γλυκεῖα ὡς ἡ ῥοδόχρους αὐγή. Οἱ ἐχθροὶ ἐτρόμαζον τὸ βλέμμα σου ὡς τὸν κεραυνὸν τῆς καταιγίδος, δι' ἐμὲ ἦν ὡς ἡ ἀργυροειδὴς ἀκτίς τῆς ἡμέρας. . . Φέρετε τὸ ξίφος μου πρὸς τὴν γλαυκῶπιν Μόραν· εἶπατε νὰ τὸ κρεμάσωσιν εἰς τὸ ἔρημόν μου οἶκημα. Καθαρὸν αἵματος δὲν εἶναι· ἀλλὰ δὲν ἤδυνήθη νὰ σώσῃ τὸν Ὀρλα. Θάψατέ με μετὰ τοῦ φίλου μου· διατάξατε τὴν ᾠδὴν τῶν Βάρδων ὅταν δὲν θὰ ἦμαι πλέον.

Ἐτάφησαν παρὰ τὰ κύματα τοῦ Λουβάρ. Τέσσαρες ὑπόλευκοι πέτραι δεικνύσι τὸ οἶκημα τοῦ Ὀρλα καὶ τοῦ Καλμάρ.

ὑποταχέντος τοῦ Σβαρὰν, τὰ ἱστία μας ὑψώθησαν ἐπὶ τῶν κυανῶν κυμάτων, καὶ ἄνεμοι ἔφερον τὰ πλοῖά μας εἰς τὸ Μόρβεν. Ἐδῶ οἱ Βάρδοι ἤρξαντο τὴν ᾠδὴν τῶν.

« Τίς ἡ ἐπὶ τοῦ βρυχηθμοῦ τῆς θαλάσσης ὕψουμένη σκιά; ποῖον τὸ ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ χιμαῤῥου τοῦ πυρὸς τῆς καταιγίδος σοβαρὸν φάντασμα; Ἡ φωνὴ του κατέρχεται διὰ τοῦ κεραυνῷ. . . Εἶναι ὁ μελανόθριξ Ὀρλα, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Οἰθῶνης, ὁ ἀτρόμητος εἰς τὰς μάχας. Εἰρήνην τῇ ψυχῇ σου, Ὀρλα! ἡ φήμη σου δὲν θὰ χαθῇ ποτέ. Οὐδ' ἡ εἰδική σου, Καλμάρ! Πόσον γλυκὴς ἦσο, υἱὲ τῆς γλαυκῶπιδος Μόρας. Τὸ ἐξολοθρεῦσαν τοσοῦτους ἥρωας ξίφος σου, κρέματα σήμερον ἐντὸς τοῦ σπηλαίου σου. Αἱ σκιαί τοῦ Λοχλίνου στενάζουσιν περὶ τὸ ὄπλον τούτου. Ἀκουσον τὸν ἔπαινον σου, Καλμάρ! ὁ ἐπαινός σου κατοικεῖ εἰς τὴν φωνὴν τῶν ἀνδρείων. Τὸ ὄνομά σου συνταράττει τὴν ἡχὴν τοῦ Μόρβεν. Ὑψωσε λοιπὸν τὴν ξανθὴν σου κόμην, υἱὲ τῆς Μόρας, ἐκτεινον αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἱριδος, καὶ μειδίασον διὰ μέσου τῆς τρικυμίας.

Λόρδ—Βύρων.

Μεταφρ. Γ. Ι.

Οἱ Ἀσιανοὶ μέλλοντες νὰ υπάγῳσιν εἰς ἐπίσκεψιν τῶν φίλων τῶν, συνειθίζουσιν νὰ λαμβάνωσι μεθ' ἑαυτῶν διάφορα κομψὰ καὶ πολύτιμα δωρημάτια, οἷον φιαλίσκας μυροφόρους, ριπίδια, σμαραγδῶν τινα ἡ ἀχάτην συνεσπικνωμένον εἰς δακτυλίδιον ἡ καρφοβελόνην, νάρθηκας ἀπὸ ῥοδόξυλον φέροντας χρυσὰ ἐγκολήματα, κομβολόγια ἐξ ἡλέκτρου κτλ. δολόκληρον δηλαδὴ συλλογὴν μικρῶν τῆς Ἀνατολῆς ἀριστουργημάτων.

Αἱ δὲ συνεντεύξεις αὐτῶν σχεδὸν εἶναι σιωπηλαί. Ἡ ἀσιατικὴ νωχέλεια εὐχαριστεῖται εἰς τὸν ῥεμβασμὸν τῶν ἐνδομύχων αἰσθημάτων καὶ εἰς τὰς ἀπὸ τῆς ὀράσεως καὶ τῆς ὁσπρήσεως ἡδονάς. Ἀντὶ νὰ ἐξοδεύωσιν εἰς λόγους τὸ αἶσθημα, τὸ συγκεντρύνουσιν ἐν ἑαυτοῖς καὶ τὸ διατηροῦσιν ἀκμαιότερον. Διὰ ν' ἀποφύγῳσι δὲ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἔχωσι πνεῦμα, καθὼς καὶ ὅταν θέλουν νὰ ἐκφράσωσι τὴν ὁποίαν τοὺς προξενεῖ ἡδονὴν ἡ καλὴ ὑποδοχὴ, ἡ ὁ τόπος ἡ ἡ συντροφία, ἐκβάλλουν ἐν πρὸς ἐν τὰ ὁποῖα κομίζουσι δῶρα καὶ φιλοδωροῦνται ἀμοιβαίως, ὁ ξένος καὶ ὁ ξενιζόμενος. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐλευθεριότης αὕτη εἶναι πάντοτε κατὰ λόγον τῆς ἀμοιβαίας εὐχαριστήσεως, συμβαίνει ἐνίοτε νὰ προαναλώσωσιν εἰς μίαν συνέντευξιν ὅλα τῶν τὰ κεφάλαια.

Ἀλλ' οἱ Εὐρωπαῖοι ὀλιγώτερον ἀπὸ τοὺς Ἀσιανούς ὀκνηροὶ, ὡς καὶ ὀλιγώτερον πλούσιοι, ἐπενόησαν ἄλλην ἀντὶ ταύτης μέθοδον, τὴν τοῦ λόγου.

Εἰς τόπον τῶν βαρυτίμων ἀρωμάτων καὶ τῶν λαμπρῶν κοσμημάτων καὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ ἡλέκτρου τῆς Ἀνατολῆς, ἔχομεν ἡμεῖς τοὺς κομψοὺς λόγους, τὰς τετορνευμένας φράσεις, τὰ περιεργὰ ἀνέκδοτα, τὰς εὐφυεῖς ἀπαντήσεις καὶ τὰς λαμπράς διηγήσεις τῆς συναναστροφῆς.

Ὅστις παρ' ἡμῖν ἡξεύρει νὰ μεταχειρίζηται καλῶς τὸν λόγον, οὗτος ἐξασκεῖ εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν ἐπιβροχὴν βεβιαίαν, γοητεῖαν μυστικὴν, μαγνητισμὸν τινα ἀναταμάχτην. Ὁ λόγος εἶναι εἰς τὸν τοιοῦτον πῦρ διανοητικὸν ὠριμάζων καὶ ἐκκολάπτων ὅλους τοὺς πόθους καὶ ὅλας τοὺς ἰδέας.

Ἀναγκαῖοτάτον λοιπὸν τὸ καλῶς λαλεῖν.

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἄλλοτε τὸ προτέρημα τοῦτο ἦτο συχρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀνωτέρας κοινωνίας· τὴν σήμερον εἶναι σπανιώτατον. Καὶ δύναται τις νὰ εἴπῃ, χωρὶς νὰ σφαλῇ, ὅτι κἡμίαι χρόνου περίσδος δὲν ὑπῆρξε τόσον ἁλῶς ὡς τὴν παρούσαν, καὶ ποτὲ ὅμως οἱ ἄνθρωποι δὲν συνδιελέχθησαν τόσον κακῶς· ποτὲ ὁ λόγος δὲν ἐχρηστίμευσε τόσον κατακόρως εἰς τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις καὶ τὰ συμβόλαια τῶν ἀνθρώπων, καὶ ποτὲ ἐνταυτῷ αἰῶνι δὲν ὑπῆρξε τόσον στεῖρος εἰς τὴν τέχνην τοῦ καλῶς συνδιαλέγεσθαι.

Ἡ φημιζομένη ἰσότης τῶν νεωτέρων χρόνων καταληλότερον μέτρον δὲν δύναται ἴσως νὰ λάβῃ παρὰ τὴν σχεδὸν γενικὴν ταύτην ἀνικανότητα πρὸς τὸ καλῶς ὁμιλεῖν.